

Előfizetési árak:
 Éves ára 8 kor., féléves 4 kor.,
 negyedéves 2 korona.
 Egyes szám ára 15 fillér.
 Hirdetők mérsékelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden szombatkor.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hozzájárulások, közlemények küldendők.
 Hirdetők visszatérő nem adóznak.
 Kiadók: **Isván-utca 9.**
 Hozzájárulások, közlemények küldendők.
 Hirdetők visszatérő nem adóznak.
 Kiadók: **FUCHS ANTAL.**

PESTMÉGYESZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

A kereskedelem mint hivatás.

A magyar kereskedelem érdekeit képviselő országos szervezet megteremtésére irányuló mozgalom újra megindult és azon rokonszenves fogadtatás, mely az eddigi előkészítő lépéseket kísérette, alapos reményt nyújt arra, hogy a kitűzött cél ez alkalommal el is fog éretni. A siker annál valószínűbb, mert a mozgalomnak mély és benső jogosultsága van. A míg az ország többi gazdasági ágában érdekeltek anyagi érdekeik megóvása végett a közös védelemre szinte kivétel nélkül szervezkednek, addig a kereskedők helyzete ettől teljesen eltérő. Az ország kereskedői nem csupán a miatt panaszkodhatnak, hogy keresetképeességük évek óta nemcsak, hogy nem emelkedett, de sok tekintetben jelentékenyen csökkent, hanem ezenkívül meg kell küzdeniök egy sajátos, a civilizált államokban szinte páratlanul álló és felette elszomorító jelenséggel.

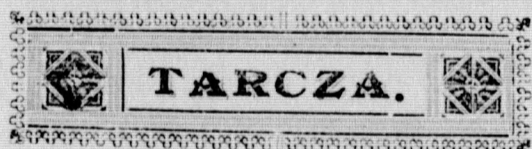
Számolniok kell ugyanis azon körülménnyel, hogy hivatásukat nemcsak a tulnyomólag rosszakaratu, de részben még a becsületesen gondolkozó körök is lenézik. Ezen körök kicsinylése gyakran annyira terjed, hogy az egész kereskedelmet egy felesleges gazdasági tevékenységnek tüntetik fel, melyet mint az ország testén élősködőt csak addig kell megtűrni, míg létre nem hozatik a termelő és fogyasztó között a legszorosabb, közvetlen kapcsolat. Hogy mily mély gyökeret vert ezen felfogás immár a köztudatban, az a társadalmi viszonyo-

kat csak némileg is ismerő előtt az első tekintetre nyilvánvaló lesz. Az országnak azon osztályai, melyek magukat jogosultnak, vagy jogosulatlanul vezetőnek tekintik, állhatatosan vonakodnak a kereskedelmi hivatás felkarolásától, még pedig nem azért, mivel nélkülözik ezen hivatáshoz szükséges terna észetes előfeltételeket, vagy mivel az egyéb kereseti ágak anyagi sikerei őket ezek felkarolására ösztönöznék, hanem egyszerűen azért, mivel a kereskedelmi hivatásnak megvetése kizárja bennük még azon gondolatot is, hogy ők ezen pályának szentelhetnék életüket.

Nem érdektelen ezen állapotokat gyakorlati következményeik végső elágazásáig követnünk. A kereskedelem terén a pénzintézetek különleges állást foglalnak el. Ezek a kereskedelem körébe tartoznak ugyan, de nem soroztatnak a tisztán kereskedelmi tevékenység körébe. Valóban meglepő, hogy a fentebb vázolt szociális felfogás mily finom különböztetéseket tesz ezen téren is. Azon intézeteket, melyek a tulajdonképeni kereskedelmi tevékenységhez a legközelebb állanak, előszeretettel és tulnyomó részben azon elemek keresik fel, melyek a régtől fogva kereskedelemmel és iparral foglalkozó körökből származnak. Ellenben azon pénzintézeteknél, melyek hivatásuk és üzletkörüik folytán a tulajdonképeni kereskedelmi köröktől távolabb állanak, ugyszólván majdnem kizárólag azon osztályok tagjait és ivadékait találjuk, a mely osztályokban a kereskedelem iránti ellenszenv és ezen

tevékenység lenézése szinte hagyományos. Azon szerensétlen hajlam, mely mindenütt, de különösen Magyarországon észlelhető, nevezetesen lehetőséghez képest azokhoz csatlakozni, vagy azok közé betolakodni, a kik törvényben gyökerező, vagy társadalmi előjogokkal bírnak, vagy ilyenekkel rendelkezni vélnek — egy további, a kereskedelemre uézve súlyos következménnyel jár. Ugyanis azon kereskedők is, a kik a kereskedelemnek szentelték életüket és ezen a téren bizonyos sikereket értek el, nem arra használják e sikereket, hogy fiaikat ezen életpályára neveljék, hanem ellenkezőleg, arra törekednek, hogy e csekély tekintélynek örvendő hivatásukat mennél előbb elhagyják, főképpen és első sorban pedig, hogy fiaiknak külsőségekre és társadalmi tekintélyre irányuló törekvéseit istápolják.

Ezek tehát, a mennyiben bennük a társadalmi tekintély elérése utáni vágy a tulnyomó, mezőgazdakká és ugynevezett lateinerekké lesznek, ha pedig életpályájuk megválasztásában a keresetre való törekvés a döntő tényező, ugy tüntetőleg és életpályájuk megválasztásának nyomatékos hangsúlyozásával az ipar felé fordulnak. Mind a két esetben egy bizonyos neophita-buzgalommal észlelhető, a mely az első esetben még érthető, de annál csodálatosabb, hogy az új iparosok körében is mutatkozik egy bizonyos rendi önértzet a kereskedelemmel szemben, a mely annál különösebb, mivel ezen új nemesiséget, mely ugyan nagy önértzettel

Az ember utjai és a gondviselés utjai.

— Elbeszélés. —

Komolyan és mély gondolatokba merülten tértek haza az emberek Lantos György sírjától, akit ma kísérték ki az örök nyugalom helyére.

Két öreg polgár, botra támaszkodva utolsónak lépett ki a temető kapuján.

— Gyorsan kialudt a mécsese, — mondá az egyik. Ki hitte volna, hogy azt az izmos, erőteljes embert a szélhűtés éri.

— Én se hittem volna! mondá a másodikk, midőn három nap előtt a boltjában valék, még megis kacagtatott a mókaival. Vajjon mit fog most Antal fia csinálni?

— Hm, — hangzott az első polgár szava — mit fog csinálni? Folytatni fogja a könyvelmőségét és a...

— Én azt gondolom — szölt közbe a másik — hogy megváltozik. Jobb ember lesz belőle. Atyjának váratlan halála, talán mégis csak megrendítette egy kissé a szívét. Hiszen tulajdonképpen ő volt az oka annak, hogy Lantost a guta ütötte meg. Az Anta könnyelműsége kergette a sírba.

— Az igaz, hogy veszettül bolond életet folytatott Antal — szólla ismét az első polgár — de mégis jobban szeretem, mint Vinczét, az öregebb fiút. Erre én a levágott körmemet se bíznám. Ugy viselkedik, mintha

vizet se tudna zavarni, azonban vastag a fületöve. S milyen éhes a pénzre! Fogadni mernék bármibe, hogy két koronáért még a fejbőrért is lehuzatja.

A jellemzés, melyet a két Lantos fiúról az imént hallottunk, nem volt hizelgő, de sajnos, igaz volt. Lantos Antal néhány év óta meglehetősen könnyelmű életet élt s véghetetlenül sok kellemetlenséget okozott az atyjának, aki tisztességes, becsületes kereskedő létére kitaró szorgalommal s tevékenységgel szép vagyont szerzett ugyan magának, de Antal mulatságai, utazgatásai, lóvásárlásai s egyéb nagy ur passziókból eredő adósságai, erősen belemarkoltak a ládafiába.

Antalnak minden tekintetben ellentéte volt Vincze. A filléreket — mielőtt kiadta, kétszer is a fogához verte, öcsésének pazarlását százszor is elítélte, magától mindent megtagadott; fősvény volt.

— Keserves szerzeményét eldorbéolja lump társaival! mondogatta az atyjának, de nem azért, mintha tényleg az atyját sajnálta volna, hanem csak azért, mert a pénz után sirt. Akkor volt legdühösebb az öcsésére, amidőn drága lovakat és ebekeket hozott haza. Elkéseredésében sokszor Antalnak a halálát kívánta. Szomorú arccal, könnyes szemekkel jegyezte meg ilyenkor:

— Ezt már nem lehet tovább nézni. Ha rá gondolok, hogy drága jó atyámnak mennyi keserőséget okoz Antal pazarlása, hát a szívem készül meghasadni. Miként okozhat egy gyermek folyton és folyton csak szivfájdalmakat az atyjának? Valószínűleg azt hiszi, hogy a pénzt atyám az utcán találja!

Hát válhat-e abból valaha jó gazda, aki a pénzt meg nem becsüli? Lehet-e az olyan gyermek elaggott szüleinek a támasza, aki a pénzt oly könnyen feesérli?

Igy bizonyitgatta minduntalan Vincze hogy Antal az atyját nem szereti.

Mielőtt Lantos végrendeletét kihirdették Vincze és Antal a hivatalos helyiség előszobájában találkoztak s nem a legbarátságosabban néztek egymásra.

Antal tekintete azt látszott mondani: „No rögtön megtudjuk, mennyire befolyásoltad ellenem az atyámat. Örvendhetsz majd, ha gonosz terved sikerült.”

Vincze gúnyos tekintetéből mindenki kiolvashatta, hogy: „No öcsikém, könnyelműségnek fonala elezakadt, az uraskodásról le kell mondani.”

Minket a végrendeletnek csak egy, még pedig az a pontja érdekél, amely így hangzott: „Összes ingó és ingatlan vagyonom általános örökösévé öregebb fiamat Vinczét teszem, mint aki szófogadó, engedelmes és szerető gyermekem volt. Antal fiamnak, aki pazarló életmódjával sok bánatot és gondot okozott nekem, csak hatezer koronát hagyok. Nem haragszom reá. Megbocsátottam neki, de tudja meg, milyen különbség van a között a gyermek között, aki atyját tiszteli és a között, aki atyjának szivfájdalmakat okoz.”

Midőn Antal, a végrendelet reá vonatkozó részét hallotta, elsápadt s idegesen megrázkódott. Egy ideig a földre szegezve tekintetét, azután gyűlöletesen végig nézett Vincze bátyján s eltávozott.

(Folyt. köv.)

mutatja és viseli czimerét és predikátumát, a kereskedelem ellenes körök régebbi nemzetségei csak igen kis mérvben recipiálják. Mi sem volna természetesebb és magától érthetőbb, mint ha az ipar és kereskedelem ebben az országban, melyben mindkét gazdasági ág csekély kivétellel a legerősebb harcokat vívja, szerves közösségben, vállaltva gondoskodni a közös érdekeinek képviseléséről. És mi sem sajnálatosabb mint az, hogy nemcsak, hogy ezen együttműködést nélkülözniünk kell, hanem, hogy ellenkezőleg, az üzletemberek az ósdi elfogultsággal szemben nemcsak különválva küzdenek, de ezekkel szemben utjuknak iránya is eltér egymástól. Valóban vízet hordanánk a Dunába, ha éppen a hasákokon akarnók bizonyítani a kereskedelemnek és a kereskedelmet űző lakosságnak jelentőségét és fontosságát. A munkamegosztás szociálpolitikai szempontjából, valamint azon nem csekélyebb jelentőségű törekvés folytán, hogy egy a felforgatástól és szélsői conservatismustól egyaránt távol álló polgári osztályt megteremtünk és fentartunk, mindenképpen óhajtható, hogy az állam érdekében egy, a javak kicserélését hivatásszerűen közvetítő nagy és tekintélyes osztálya a kereskedőknek és üzletembereknek tartassék fenn, illetve teremtsék meg. A javak kicserélését csakis olyan férfiak követelhetik kellő sikerrel, kik életüket kizárólag e szaknak szentelik s magukat a szükséges ismeretekkel vértették.

Kornfeld Zsigmond.

Az O. M. K. E. alakuló gyűlése Ujpesten.

Az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés újpestvidéki kerülete” f. é. április hó 21-én tartotta meg a „Közművelődési Kör” helyiségében alakuló ülését, melyen Ujpest és Rákospalota kereskedői közül mintegy 150-nen vettek részt. Az alakulás jelentőségét és ünnepélyességét nagyban emelte *Beniczky Lajos* alispánnak, *Sándor Pál* országgyűlési képviselőnek, *Illek Vince* apátplébánosnak, *Mády Lajos* ev. ref. esperesnek, *Zsoldos János* főjegyzőnek, *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsosnak, az O. M. K. E. vezetőségének, *Brankovics György* a „Közérdek” fel. szerkesztőjének — és többeknek a jelenléte *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselő levélben mentette ki elmaradását kijelentette, azonban, hogy az Egyesülés céljait helyesli s azokat szívesen, lélekekkel kész támogatni.

Az alakuló gyűlést *Németh Gyula* nyitotta meg azzal, hogy melegen üdvözölte a megjelenteket, a jegyzőkönyv vezetésére *Dr. Kálmán Ödön* s az egyesülés céljainak körvonalazására *Sándor Pál* országgyűlési képviselőt kérte föl. *Sándor Pál* csaknem egy óráig tartó beszédben ismertette az „O. M. K. E.” feladatait, melyek közül, mint legfőbbeket a következőket emeljük ki. 1. A kereskedelmi és iparkamarák momentumainak súlyt adni. 2. A kereskedők önérzetétet fokozni. 3. A kereskedelemből a tisztességtelen elemeket kiküszöbölni. 4. A közvéleményt felvilágosítani. 5. A hatóságok támogatását különösen visszaélések esetében kieszközölni. 6. Rosszakaratu támadásokat még a politika terén és szükség esetében a választások alkalmával is visszautasítani és megtorolni.

A nagytetszéssel fogadott s éljenzéssel kísért beszéd után *Weisz Róbert* a pamutfőnögyár igazgatója arra buzdította a jelenle-

vőket, hogy az egyesülésből egyetlen tisztességes és magyar kereskedő se vonja ki magát és hogy egyesült erővel harcokoljanak a békéért, mire az „O. M. K. E.” újpesti kerületének megalakulása kimondatott s a vezetősége nyomban egyhangulag meg is választotta. Elnök lett: *Németh Gyula*, alelnök: *Friedmann Ármin*. Ehrenwald *László Grünbaum Lajos*, Serheiber *Gyula*, Schwartz *Adolf*, (Palota), titkár és jegyző: *dr. Kálmán Ödön*, pénztáros: *Lichtenstein Lipót*, ellenőrök: *Schön Bernát*, *Fornheim Izidor*. Választmány: *Brackó Imre*, *Bauer Hermann*, *Deutsch Zsigmond*, *Diamantstein Lajos*, *Ehrenwald László*, ifj. *Erker András*, *Fornheim Zsigmond*, *Fuchs Bernát*, *Fischer Antal*, *Grünhut József*, *Guttman Lipót*, *Halász Zsigmond*, *Kovács Béla*, *Kriszt József*, *Klein Bertalan*, *Löwy Ernő*, *Lukácsévics Vilmos*, *Lichtenstein Ignácz*, *Scherzer Károly*, *Szél Manó*, *Weisz József*, *Winkler Ármin*, *Mezei Dávid*, *Németh Adolf*. (Rákospalota). *Herzog József*, *Barok Miksa*, *Gonda Dániel*, *Hevesi László*, *Weisz József*.

A gyűlés befejezte után, terített asztalokhoz ült a nagyszámu társaság s egy minden tekintetben sikerült bankettel koronázta meg az ünnepélyes alakulást. A felköszöntők sorát *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsos nyitotta meg, aki *Beniczky* alispánt élte. *Beniczky Lajos* alispán — *Sándor Pálra*, *Sándor Pál* — *Friedmann Árminra* és *Németh Gyulára*, *Németh Gyula* — az O. M. K. E. vezetőségének jelenlévő tagjaira, *Maróthy Fürst Bertalan* — *Illek Vince* apátplébánosra és *Mády Lajos* esperesre, — *Németh Gyula* — *Wolfner Tivadarra*, *Fornheim Zsigmond* — *Sándor Pálra*, *Weisz Bertold* — *Kolozsváry Gyulára*, *Kolozsváry Gyula* — *Ujpest* roszhírű de általa nagyrabecsült polgáraitra emelte poharát, míg *Illek Vince* Isten áldását kérte az „O. M. K. E.”-re *Mády Lajos* pedig az Isten áldásához mindnyájunk jó akaratát kívánta csatolni. A büszke vendégeket külön villamos kocsis szállított haza éjfél tájban, a társaság többi része pedig hajnalig maradt együtt. A vidám hangulat fokozásához nagy mértékben hozzájárultak a kitűnő ételek és italok, amiért a „Kör” kávéház bérlőjét *Brückert* teljes elismerés illeti meg.

H I R E K.

— **Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye** a f. é. április hó 18-án tartott rendes évnegyedes bizottsági közgyűlésén 1.) Nem hagyta jóvá Ujpest község azon határozatát, melyet pénztárnokának adandó pótléka tárgyában hozott. 2. Jóváhagyta Ujpest községnek 1900-ik évi zárszámadását. 3. Jóváhagyta Ujpestnek 1904. évi rendes és közmunka költségvetését. 4. Feloldotta Ujpest képviselő-testületének a gyermek kórház ügyében hozott határozatát s új határozathozatalra utasította a képviselő-testületet. 5. Jóváhagyta a váci-uti közcsatornának 400 m. hosszúságban leendő meghosszabítását, ha a főváros csatornájának használata eltöltatik.

— **Wolfner Tivadar** országgyűlési képviselőt, a kereskedelemügyi miniszter, az 1904—1906 évek tartamára a magyar királyi technológiai iparmúzeum felügyelő bizottságának tagjává nevezte ki.

— **A vármegye központi-választmánya** f. é. április hó 16-án tartott ülésén állította össze az országgyűlési képviselő-választók 1905-ik évi ideiglenes névjegyzékeit, melyek f. é. május hó 5-től 25-éig nemcsak Budapesten a vármegyeházában (Közig. kiadóhivatal I. em.) hanem az újpesti választók névjegyzéke Ujpest községében is közszemlére kilesznek téve, ahol reggel 8 órától 12 óráig megtekinthetők és délután 2 órától 6-ig lemásolhatók. A választók névjegyzéke

elleni felszólamlások f. é. május hó 5-től 15-éig nyújthatók be írásban. A felszólamlások szintén mindenki által megtekinthetők s az ezekre teendő észrevételek május hó 16-tól 25-éig adhatók be. |

— **Ujpest község képviselő-testülete** f. é. április hó 22-én délután fél négy órakor, *Ivánka Pál* főszolgabíró elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyen *Horváth András* községi végrehajtó helyettesül — ez utóbbi betegségeinek idejére — egyhangulag *Granitz Rudolfot* választotta meg, aki a hivatalos esküt a főszolgabíró előtt nyomban le is tette.

— **Ujpest község előljárósa** f. é. április hó 23-án d. u. 3 órakor tartott ülésén elfogadta illetőleg jóváhagyta a fogyasztási adó bizottságnak a jutalmazásokra vonatkozó javaslatát; tudomásul vette a községi pénztár helyiségében a járás főszolgabírójának által elrendelt átalakításokat; megengedte továbbá hogy az „U. R. A. K.” a művészeti és iparművészeti kiállítás a község ház dísztermében és ennek melléktermében rendezhessék, amely helyiségek a kiállítás céljaira a zene kizárásával és a világítás kivételével, a rendezőségeknek 10 napra átengedettek; végül elhatározta hogy a községi szolgák nyári ruházatára pályázat hirdettesék ki.

— **A fővároshoz való csatolásról** a „Rákospalotai Közlöny” f. é. 16-ik számában a következő hírellept meg elvasóit:

„*Illetékes körökben* immár bevezett dolgoknak tekintik, hogy Ujpest és községünk (Rákospalota) még ennek az esztendőnek végével a székesfővároshoz fog csatolattani. Hír szerint ez a bekebelezés benne van *Tisza István* belügyminiszteri programjában. A székesfőváros V. és VI. kerületeinek külső részei Ujpest és Rákospalota, Ujpest székhellyel fogják képezni a székesfőváros ujjannan alakítandó XI. kerületét. A beavatottak tudni vélik azt is, hogy az egyesítés után a székesfőváros az Ujpesten ez idő szerint működő tisztikarból hét egyént átvesz, községünkben azonban egyet sem. Az előbbi dolog nem lep meg bennünket, az utóbbin esőppet sem esődálkozunk.”

A „Rákospalotai Közlönynek és illetékes köreinek és beavatottjainak legyen szabad a „Pesti Napló”-nak következő szerkesztői üzenetével válaszolni:

„Hogy Ujpestet és Rákospalotát mikor fogják a fővároshoz csatolni, az még mindig a jövődó titka. Ezt a kérdést csak az 1872. évi XXXVI. törvényezék reformja idején oldhatják csak meg. A fővárosi törvény reformja pedig még nagyon messze van. A mai viszonyok egyáltalában alkalmatlanok arra, hogy a kormány előalljon ezzel a reformmal. *Tisza István* miniszterelnök ugyan tudtunkkal megbízott egy fővárosi ügyekkel foglalkozó országgyűlési képviselőt, hogy dolgozzon ki egy törvényjavaslatot, de míg ez a törvényjavaslat tervezet elkészül és tárgyalás alá kerül: abba beletelik öt-hat esztendő”.

E válasz eléggé világos, határozott s a tényeknek megfelelő, ne izgassák tehát egymást se Rákospalotán se Ujpesten azzal a csatolással mint bevezett ténnyel.

— **A pestvármegyei általános (hivatalos) tanítóegyesület újpesti járásköre** f. é. május hó 7-én délelőtt 8 órakor *Solymáron* az állami népiskola új helyiségében tartja meg ez évi rendes (tavaszi) gyűlést, melynek következő a napirendje: I. Istenisztelet. II. Gyakorlati tanítás. Tartja: *Verner Jenő*. III. Érkezések és egyéb ügyek tárgyalásának sorrendje: 1. Elnöki megnyitó és jelentések. 2. A múlt évi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. A népoktatási törvény revíziója. Előadó: *Benedek Sámuel*. 4. A fizetés rendezés ügye: Előadó: *Kiss Béla*. 5. A nyugdíjtörvény módosítása. Előadó: *Bartha Péter*. 6. Előterjesztések, indítványok, valámint a jövő (esetleg őszi) gyűlés idejének és helyének megállapítása.

— **Az U. T. E. tancziskolájának** volt növendőkei f. hó 30-án a *Széchenyi kávéház* külön termében zártkörű házi estélyt rendeznek. Az estély kezdete 8¹/₂ órakor. Mindazok kik meghívót még eddig tévedésből nem kaptak, forduljanak a rendezőségekhez.

— **Tanczvigalom.** Az „Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre” f. hó 23-án a *Colosseum*

külön termeiben fényes estélyt rendezett. A táncot megelőzte a „Tartatókos férj” jól sikerült előadása, melyben *Jardek Annuska*, ki szerepét igen ügyesen adta elő, továbbá Varga Giza, Peterle Irma, Gyulai Árpád, Heves Béla, Tihanyi Kálmán és Háhn Rezső voltak a legjobbak. Szünóra közben a műkedvelők tánciskolája mutatta be ügyességét.

— Az U. T. E. elnöksége felkéri ez uton mindazon tagokat, kik teniszezni akarnak, hogy május 1-ig Blum Samu pályabiztos urnál kedd, csütörtök és szombat este 8—9. az egyesület helyiségében a szabályszerű díj lefizetésével jelentkezhetnek.

— **Önképző összejövetel.** Az újpesti Ferencz József-téri állami elemi fiúiskolának „Ifjusági Önképző Kör”-e f. évi április hó 24-én délután 3 órakor összejövetelt tartott, melynek következő volt a műsora: 1. Megnyitó. 2. Vadász induló. Énekelte az V. és VI. oszt. daloskőre. 3. Balázs vitéz (Vachot S.) Szávalta: Weisz Arnold V. oszt. növ. 4. Ugyanerről a költeményről prózai előadást tartott: Várhegyi János V. oszt. növ. 5. Dalegyveleg. Énekelte az V. és IV. oszt. növ. 6. A magyarok istene (Petőfi.) Szávalta: Glósz Ferencz VI. oszt. növ. 7. Népdalegyveleg. Énekelte az V. és VI. oszt. daloskőre. 8. A magyar nemes. (Petőfi.) Előadta két VI. oszt. növendék. 9. A munka öröme. Felolvasta Nagy Sándor VI. oszt. növ. 10. Szózat. Énekelte a daloskőre. — A nagyszámu s előkelő közönség zajosan megtapsolta a műsor minden egyes számát s viharosan megéljenezte a közreműködőket, kik az „Ifjusági Önképző Körnek” díszére válnak.

— **Méhészeti tanfolyamok.** A földmivelésügyi miniszter a gödöllői m. k. állami méhészeti gazdaságban a f. év folyamán nyolcz időszakos méhészeti tanfolyam tartását rendelte el. Nevezetesen május 1-től 21-éig és május 25-től június 14-éig a földmives kisgazdák, — június 18-tól 30-ig lelkészek, — július 1-től 21-éig és július 24-től augusztus 13-ig néptanítók, — augusztus 18-tól 31-éig nők, — végre szeptember 3-tól 16-áig és szeptember 17-től 30-áig erdőőrök számára. A tanfolyamok ezéjla, hogy a résztvevők a méhnyelés elméleti és gyakorlati részét elsajátítsák és hogy a méhkaptároknak és a méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. A tanfolyamok hallgatói teljes ellátásban díjtalanul részesülnek. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik föl. Pályázni szándékozók felhívataknak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamadványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez ezimezve, felettes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községük előljáróságának, ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább husz nappal nyujtsák be.

— **Szövetkezetek vasárnapja.** A kereskedelemügyi miniszter 1904. évi 23.128. sz. alatt újabb rendeletet adott ki a vasárnapi munkaszünet tárgyában, amely így szól: Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-ez. 3.-a alapján — a belügyi és földmivelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán urral egyetértőleg — a mult évi június hó 13-án 28.559. sz. alatt kibocsátott rendelet II. A. 1. pontjához kiegészítéskép, annak r) alpontja gyanánt, a következő rendelkezést fűzöm:

r) Az 1898. évi XXIII. t.-ez. alapján alakult ipari és gazdasági hitelszövetkezetek közül, valamint a hasonló célú és hasonló keretekben működő egyéb ipari és gazdasági előleg- és hitelegyletek közül azok, amelyeknél az üzleti tevékenység kizárólag a vásár- és ünnepnapok néhány órájára szorítkozik, amelyek tehát köznapokon egyáltalán nem állanak a közönség rendelkezésére és amelyek nem rendelkeznek saját állandó személyzettel, vasárnapokon nyitva tarthatók és a rendes üzletmenettel járó összes teendőiket végezhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelet nem vonatkozik nyersanyag-beszerző, fogyasztó, vagy egyéb rendes üzletvitellel foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetke-

zeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással hétköznapokon is foglalkozó, tehát rendszeres üzletvitellel bíró hitelszövetkezetekre vagy hitelegyletekre. Budapest, 1904. április 8-án. Hieronymi s. k.

S P O R T.

Budapesti tavaszi löversenyek.

A hosszú téli pihenő után ismét megnyílnak a városligeti versenypálya kapui. Mozgalom és élénkség váltja fel 11 versenynapra a nyugalom napjait.

Az egyes versenynapok s a nevezetesebb futamok a következők:

Május	1.	Budapest	Nemzeti Hazafi-díj
"	3.	Budapest	Batthyány-Hunyadi-díj májusi hadicap
"	5.	Budapest	Asszonyok díja Kezdők verseny
"	7.	Budapest	Háromévesek államdíja Kaneza-díj
"	8.	Budapest	Király-díj
"	10.	Budapest	Kettős ivadékv.
"	12.	Budapest	Gr. Károlyi emlékv. Gödi-handicap
"	14.	Budapest	Államdíj Szt.-Gelért-handicap
"	15.	Budapest	Alagi-díj Főthi-handicap
"	17.	Budapest	Tavaszi kísérleti vers. Ruperra-díj
"	19.	Budapest	Br. Wenckheim emlékv. Záró-handicap

A mint látjuk a sok classikus futam mellett a Király-díj magaslík ki melynek 100,000 korona díjért telivéreink színe java áll ki az 1800 méteres versenyben. A verseny favoritja Jekins, mely már szép formát mutatott az idén. De sok híve akadt az utóbbi időben Keringőnek e Pardontól származó ménnek, amely az idén már megnyerte a 3 évesek nagy handicapját és a Triol stakest is.

Football mérkőzések.

Verőfényes tavaszi délután községünk sportkedvelő közönségének élénk érdeklődése mellett folyt le a népszigeti pályán az „Ujpesti Torna Egylet és 33-as Football Club csapatának küzdelme. Az első csapat ismét tanujelét adta kiváló képességének és nyonyörű összjátékával ugyancsak zavarba hozta a rutinizott ellenfelet. Mindenesetre káros volt a hiányos két legjobb játékos Baresay és Prácerer távolléte, kik jelenleg vidéken tartózkodván, a vasuti sztrajk miatt nem jöhettek haza. — A helyettük játszó Mentsehl és Ludwig (ki — mellékesen megjegyezve — előzőleg a második csapatok matschát is végéjajtszotta) bár kitűnően játszottak, mégsem bírták őket teljesen pótolni. Különösen jó napja volt a két háttvédőnek: Molnár I. és Vermesnek. A 33-asok

első csapata nem szorul újabb dicsőretrre összerü, gyors csatársora a legveszélyesebb támadást, erélyes és biztos védelme pedig a legjobb bástyát képezi kapujának. Kiss, Bosnyakovits, Koch, Stéiner és Lill a magyar válogatott csapat díszét képezik. Ilyen csapat ellen az U. T. E. oly játékot prudukált, hogy csak egy goallal vesztette el — azt is a véletlen segélyével — mérkőzést, bár könnyen megeshetett volna az eredmény ellenkezője is. A közönség tehát két egyenlő csapat élvezetes játékában gyönyörködhetett. A második csapatok küzdelmében még nagyobb diadalt aratott az U. T. E. A 33-asok II. csapata tudvalevőleg a legjobb hazai csapat; győzelmét általában biztosra vették, de az újpestiek — nem kis meglepetésére — legyőzték őket. A csapatban ezuttal a védelem volt a legjobb. Fekete, Egressy, Rosman, Faragó és Hánisch az első csapat নিজján álló játékot prudukáltak, de a többiek is becsülettel dolgoztak. A játék lefolyása következő:

33-as F. C. I. 1:0 győz az U. T. E. I. ellen. Pontban öt órakor adta meg Schubert bíró a kezdés jelét. U. T. E. kezdi a támadást és Mentsehl vezetésével 4 perczig szorongatja a 33-as kaput, melyet Mentsehl lövése csak hajszálynira téveszt el. Majd 33-as támad, de Hampl és Weisz gyors le-rohanásait, valamint Bosnyakovits lövéseit biztosan menti az U. T. E. védelme. Változatos játék után Fehér és Ludvig veszélezetik ellenfelüket, de Lill, a legjobb magyar kapus a legélesebb lövéseket is bámulatos biztonsággal védi. A félidő végeig eredményt egyik fél sem képes elérni. A második félidőben 33-as kezdi a támadást, de Vermes és Molnár 2 hatalmas rugásai mindig a mezőnybe tereli a játékot. Majd Szabó segélyével Petz megszökik és a biztosnak látszó goalt, csak az utolsó pillanatban menti meg Lill. Közben egy kicsinyisért a bíró Kolnár II., az U. T. E. legjobb csatárát kiállítja, Herczeg pedig inrándulást szenved, így 33-as jut fölénybe és egy kapu előtti harez közben, becsuszik egy „fals” labda az U. T. E. kapujába. E peches goalra U. T. E. erélyes támadással felel, de a hiányos csapat már nem képes a kiegyenlítő goalt elérni.

U. T. E. II. 3:2 győz a 33-as F. C. II. ellen. Megelőzőleg szép játékot produkáltak fenti csapatok. Az első félidő-végén 33-asok goalt rugnak, melyet az U. T. E. faragó révén rögtön kiegyenlít. A második félidő első részében a 33-asok erélyesen támadnak és megis szerzik a második goalt. Az U. T. E. csatárai erre összeszedik magukat és Faragó még két szép goalt lő. Megjegyezzük, hogy az U. T. E. II. csapatából Garai, Mentsehl, Aranyosi és hiányzott.

Május hó 1-én football mérkőzés lesz a szigeti pályán. Bővebbet a falragaszok útján tudhat meg a közönség.

Ujpesti Takarékpénztár részvény-társaság.

Üzletkörünkbe az osztálysorsjáték árusítását felvéve, van szerencsénk t. üzletfeleinket fölhívni, hogy a Magy. kir. szab. XIV. osztálysorsjáték I. osztályára, melynek huzása már május hó 17-én megkezdődik, a sorsjegyeket nálunk mielőbb megrendelni sziveskedjenek.

Sorsjegyeinket az előnyösen ismert budapesti Belvárosi Váltóüzletnél szereztük be, hol már eddig is a legtöbb és legnagyobb nyeremények fizettettek ki, i. p.

a	823. számra	1/4 részben	K 605.000.
17289.	.	1/8	400.000.
70958.	.	1/4	100.000.
31267.	.	1/1	30.000.
48670.	.	1/2	30.000.
54150.	.	1/2	30.000.
75309.	.	1/2	30.000.
835.	.	1/4	20.000.
48684.	.	1/8	20.000.

A sorsjegyek hivatalos vételára:

1/1 sorsjegy K 12.—, 1/2 sorsjegy K 6.—, 1/4 sorsjegy K 3.—, 1/8 sorsjegy K 1.50.

Házeladás.

Ujpesten a Váci-ut 10.
és Erzsébet-utca 12-ik
számu házak

Eladó k.

Bővebb felvilágosítást

Schön Lipót

Budapest,

V., Nádor-utca 7., II. emelet,
délelőtt 9-12 és délután 3-5
óra között ad.

Egy ajtó-

redőny

üvegajtóval együtt eladó.

Grünbaum Ede

lakatos-mester, József-u. 9. sz.

Kiadó.

Arpád-ut 4. sz. házban

üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók

Előkelő varró-intézet- megnyitás.

Ujpest és Rákospalota intelligens közön-
ségének érdeklődését kívánom felhívni azon
hézagpótló intézményre, melyet Ujpesten
létesíteni szándékozom.

Czélja a jobb családok leányait és asz-
zonyait

a női ruha-szabás és varrásban

alaposan kiképezni.

Miután iskolám czélja az, hogy a növen-
dékek a legegyszerűbb ruhától, a legegán-
sabb utcai- és estélyi-öltözetek, sőt a korhű
jelmezek elkészítésében tökéletes kiképzést
nyerjenek, kizárólag csakis saját maguknak
dolgoznak.

A tanfolyamra feltétlenül művelt uri esa-
ládok hölgyei vétetnek fel.

Bővebb felvilágosítást nyújt saját la-
kásán.

Trozonyi Gézáne 5-12

Ujpesten, Deák-utca 59. szám Külön villa.

Zongera-órákat

ad intelligens nő, szerény díjazással, egye-
seknek, valamint csoportokban lakásán,
Czím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való leány, ki írni és
olvasni tud, nyomdánkban mint ta-
nulóleány fizetéssel felvétetik.

Kiváló szerencse Töröknel Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkna a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona
nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek: csak a leg-
utóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 K nagy jutalmat az 57680 sz. sorsjegyre,

a 100.000 K főnyer. a 74366 sz. sorsj.-re	a 80.000 K főnyer. a 83061. sz. sorsj.-re
a 100.000 " " az 52528 " "	a 70.000 " " a 81161. " "
a 100.000 " " a 94780 " "	a 70.000 " " az 5498. " "
a 90.000 " " a 109780 " "	a 60.000 " " az 51613. " "
a 90.000 " " a 83610 " "	a 60.000 " " a 76347. " "
a 90.000 " " a 92787 " "	a 50.000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen
részt. — A most következő nagy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

14.459.000 korona összegben.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a
200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a
70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000,
3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona
és még sok egyéb; összesen **55.000, nyeremény és jutalom**
14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — 75. vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 K 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellené-
ben küldjük.

Hivatalos tervezett díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beköldeni, miután a huzás már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Museum-
körut 11/a. III. fiók: Erzséber-körut 54/a.

Rendelőlevél leváradó **Török A. és Társa bankháza Budapest**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben } utánvételezni kérem
} postautalvánnyal küldöm } A nem
} mellekelem bankjegyekben (bélyegeken.) } törlesztő.

Pontos cím: _____
_____